

NIEUW DYNAMIEK VOOR HET HART
VAN HET CENTRUM VAN
ANDERLECHT

EINDRAPPORT - 2017

OPDRACHTGEVER

Gemeente Anderlecht

Dienst Stadsontwikkeling
Van Lintstraat 6
1070 Anderlecht

developpementurbain@anderlecht.brussels
02 558 08 60

Begeleidingscomité

Burgemeester: Eric Thomas

Schepenen: Gaëtan Van Goidsenhoven, Mustafa Akouz,
Façoise Carlier

Gemeente Anderlecht: Yvette Zege, Patrice Demol,
Didier Noltincx, Nathalie Coppens, Philip Krikilion, Pascal
Swalens, Vincent Van Huyck, Jan Lavrijsen, Laurence
Saillez, Frederic Leroy, hanan Baccouche, Guy Van Beeck

BSO- Openbare ruimten: Carine Defosse

BMA : Audrey Moulu, Kristiaan Borret

MET DANK AAN

De gemeentediensten
De culturele instellingen en non-profitorganisaties in de
wijk
De wijk- en handelaarscomités en inwoners van Anderlecht
APCOA en Ontwerpbureau Pauwels
ATRIUM
Mobiël Brussel
Monumenten en Landschappen Brussels Gewest
Origin Architecture & Engineering
De Brusselse intercommunale vervoersmaatschappij

STUDIEBUREAU

ERU - Etudes et Recherches Urbaines

Rue Guillaume Tell 57, 1060 Saint-Gilles
www.eru-urbanisme.be
info@eru-urbanisme.be
02 539 01 31

Team

Marie Demanet, André-Anne Cadieux, Anthony Orhant
Jonas Hanssens, Adèle Jacot, Antoine Horenbeek,
ainsi que les stagiaires.

Studio d'urbanisme Jean-Pierre Majot

Bld. Général Jacques, 2, bte 14, 1050 Ixelles
jean.pierre.majot@skynet.be
02 534 22 25

Team

Jean-Pierre Majot, Abraham Morcillo

TIMENCO

Quellinstraat 6, 2018 Antwerpen
www.tridee.eu
info@tridee.eu
03 226 77 90

Team

Dirk Dufour, Stijn Derkinderen

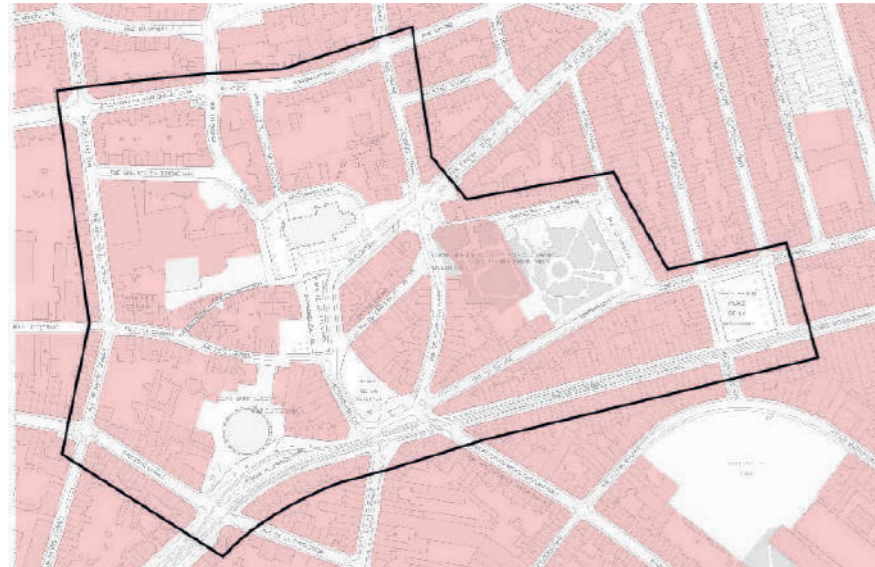
AUGEO

Rue Samson 27, 7000 Mons
www.augeo.be
info@augeo.be
065 56 59 32

Team

Estelle Nicolay, Floriane Bracaval

Le périmètre d'étude couvrant l'hypercentre communal. Source: fond de plan : Urbis ©

In dit rapport worden een duurzame visie en aanbevelingen voor de revitalisering van het hypercentrum van Anderlecht voorgesteld. De gemeente vertrouwde deze studie toe aan ERU - Etudes et Recherches Urbaines, in samenwerking met de stedenbouwkundige studio JP Majot, het bureau TIMENCO en het bureau AMCV-AUGEO. De aan de aanbevelingen voorafgaande analyse wees op de rijkdom van dit kleine gebied binnen de gemeente (« Diagnostische studie », oktober 2016).

In het hypercentrum liggen een aantal juweeltjes die meer aandacht verdienen, onder andere door hun erfgoedkundige waarde, zoals de collegiale Sint-Pieter-en-Sint-Guidokerk, het Erasmushuis, de Porseleinstraat, het begijnhof, het Centraal park, de Formanoirstraat, het Dapperheidsplein of de voormalige eigendom Vandenpeereboom, ...! De wijk heeft ook twee culturele centra (Nederlandstalig en Franstalig), twee academies (muziek en beeldende kunst), meerdere bibliotheken en een van de belangrijkste winkelstraten van het gewest. Dit alles te midden van een netwerk van parken en tuinen.

Het stedelijk landschap in dit gebied wordt echter gekenmerkt door een algemeen tekort aan structuur en bestaat uit een lappendeken van openbare ruimten vol geparkeerde wagens en huizenblokken die iedere samenhang verloren door de inplanting van de metro in de jaren 80.

In 2015 werd een overheidsopdracht gelanceerd voor de bouw van een ondergrondse parkeergarage onder het Dapperheidsplein (Consortium APCOA), wat de aanleiding vormde tot een globale denkoefening rond de revitalisering van het hypercentrum zoals aanbevolen in het Gemeentelijk Ontwikkelingsplan van 2013.

De verwijdering van bijna 200 bovengrondse parkeerplaatsen vormt 1 van de uitgangspunten van deze studie, waarbij we alle elementen voor een geslaagde revitalisering van het historisch centrum van

Anderlecht onderzocht hebben, samen met bijna 100 inwoners (tijdens drie werkgroepvergaderingen en een verkennende wijkwandeling), de gemeente- en gewestdiensten (een twintigtal vergaderingen) en de wijkactoren (gesprekken met organisaties van inwoners en handelaars en met culturele verenigingen).

De conclusies van dit werk worden gepresenteerd in de vorm van 15 projectfiches, ondergebracht in 5 hoofdstukken:

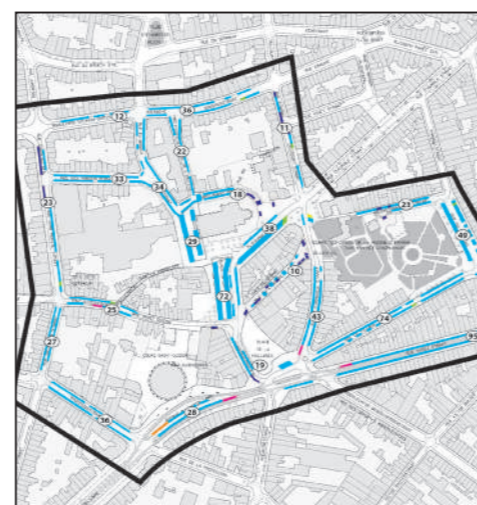
A – De gecoördineerde heraanleg van 3 openbare ruimten: de 3 openbare ruimten dienen opgevat te worden als één geheel en als zodanig ook heringericht te worden. Hun nieuwe aankleding, zoals de bestrating, dient harmonieus op elkaar afgestemd te worden, zodat de openbare ruimte een duidelijke structuur krijgt en voetgangers, fietsers en mindermobiele personen zich er gemakkelijker kunnen verplaatsen.

B- Herstructurering van 3 huizenblokken: de drie huizenblokken die sterk aan samenhang inboetten door de inplanting van de metro en onvoltooide vastgoedplannen verdienen een grondige sanering om meer structuur en nieuwe functies in het centrum te brengen.

C- Opwaardering van 3 groene ruimten: in hun huidige vorm voldoen de groene ruimten niet aan de grote nood van de inwoners en gebruikers van de wijk aan meer “natuur”; een nieuwe inrichting, meer animatie en een duurzaam beheer zijn hier absoluut nodig.

D - Stimulering van de commerciële dynamiek: ter ondersteuning van de ontwikkeling van de horeca bieden de projecten de sleutels tot een kwalitatief commercieel imago in de wijk en de bevordering van de diversiteit binnen het winkelaanbod.

E- Cultuur en toerisme aantrekkelijker maken: de voorstellen willen het gebied tot een organisch geheel maken en als zodanig opwaarderen op

De verwijdering van bijna 200 bovengrondse parkeerplaatsen Bron : ERU srl-fs, 2016 ©

Geplande plaatsinneming van de ondergrondse parking. Bron: APCOA in april 2016

basis van zijn architectonische en erfgoedkundige troeven, en de nieuw gerenoveerde openbare ruimten weer terug aan de burger geven, ook 's nachts.

TABLE DES MATIÈRES

Inleiding

A - Gecoördineerde herinrichting van Drie openbare ruimtes p. 4

- 1 -Dapperheidsplein
- 2- Omgeving van de collegiale
- 3- Sint-Guidocorso

B - Herstructurering van de huizenblokken p. 20

- 4 - Huizenblok van de metro sint-guido
- 5 - Huizenblok van het centrum jacques simonet
- 6 - Huizenblok van de academie

C - Opwaardering van de groene ruimtes p. 30

- 7 - Centraal park
- 8 - Tuin van de collegiale
- 9 - Tuin van de espace maurice carême

D - Stimuleren van de commerciële dynamiek p. 40

- 10 - Inrichting van de terrassen
- 11 - Omkadering van de commerciële uitdrukking
- 12 - Stimuleren van de commerciële gemengdheid

E -Versterking van de culturele en toeristische aantrekkelijkheid p. 51

- 13 - Cultureel en toeristisch parcours
- 14 - Animatie van de openbare ruimte
- 15 - Verlichtingsplan